

HƯỚNG DẪN GIẢM 30% THUẾ THU NHẬP CÁ NHÂN VÀ THUẾ THU NHẬP DOANH NGHIỆP CHO CÁ NHÂN KINH DOANH, DOANH NGHIỆP THEO NGHỊ ĐỊNH 398/2026/NĐ-CP

NGUYỄN THỊ THANH BÌNH

Ngày 24/8/2026, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết 43/2026/QH16 về giảm thuế thu nhập cá nhân (**TNCN**), thuế thu nhập doanh nghiệp (**TNDN**) đối với cá nhân và doanh nghiệp (**Nghị quyết 43/2026/QH16**). Nhằm cụ thể hóa các quy định tại Nghị quyết nêu trên, ngày 29/10/2026, Chính phủ ban hành Nghị định 398/2026/NĐ-CP quy định chi tiết Nghị quyết 43/2026/QH16 về giảm thuế TNCN, thuế TNDN đối với cá nhân và doanh nghiệp (**Nghị định 398**). Một số hướng dẫn về việc giảm 30% thuế TNCN và thuế TNDN mà cá nhân, doanh nghiệp cần lưu ý như sau:

Thứ nhất, Nghị định 398 quy định chi tiết điều kiện để cá nhân sản xuất, kinh doanh có mức doanh thu năm 2026, 2027 không quá 10 tỷ đồng được giảm 30% thuế TNCN phải nộp của từng kỳ tính thuế tương ứng, và cách thức kê khai giảm thuế TNCN. Cụ thể:

(i) Về đối tượng áp dụng: Cá nhân cư trú có hoạt động sản xuất, kinh doanh, bao gồm: **(a)** cá nhân đăng ký thành lập hộ kinh doanh; hoặc **(b)** người được các thành viên hộ gia đình ủy quyền làm người đại diện hộ kinh doanh (cá nhân kinh doanh).

(ii) Về căn cứ xác định số thuế TNCN được giảm: Số thuế TNCN được giảm của kỳ tính thuế năm 2026, năm 2027 được tính trên số thuế TNCN phải nộp phát sinh từ toàn bộ thu nhập từ hoạt động sản xuất, kinh doanh của cá nhân kinh doanh, không phân biệt phương pháp tính thuế TNCN.

(iii) Về doanh thu năm làm căn cứ xác định cá nhân kinh doanh thuộc đối tượng được giảm thuế TNCN: Xác định theo Điều 4, Điều 5 của Nghị định 68/2026/NĐ-CP quy định về chính sách thuế và quản lý thuế đối với hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh (được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định 141/2026/NĐ-CP).

(iv) Về cách kê khai giảm thuế:

- Cá nhân kinh doanh trực tiếp kê khai giảm thuế: Trường hợp doanh thu dự kiến trong kỳ tính thuế

năm 2026, năm 2027 không quá 10 tỷ đồng thì cá nhân kinh doanh kê khai giảm thuế TNCN theo Mẫu số 01 tại Phụ lục ban hành kèm theo Nghị định 398. Hồ sơ kê khai giảm thuế được nộp cùng hồ sơ khai thuế quý, 06 tháng đầu năm, 06 tháng cuối năm hoặc năm.

- Kê khai giảm thuế thông qua tổ chức, cá nhân khấu trừ, khai thay, nộp thay: Tổ chức, cá nhân thực hiện khấu trừ, khai thay, nộp thay thuế TNCN cho cá nhân kinh doanh, căn cứ vào doanh thu nếu không quá 10 tỷ đồng thuộc phạm vi khấu trừ, khai thay, nộp thay và các quy định tại Điều 2 Nghị định 398, để thực hiện giảm 30% số thuế TNCN phải khấu trừ, khai thay, nộp thay theo tháng, quý hoặc theo lần phát sinh. Việc kê khai trong trường hợp này được thực hiện theo Mẫu số 02 tại Phụ lục ban hành kèm theo Nghị định 398 và nộp cùng Tờ khai thuế TNCN của tổ chức, cá nhân thực hiện khấu trừ, khai thay, nộp thay thuế TNCN cho cá nhân kinh doanh.
- Xác định lại điều kiện giảm thuế theo doanh thu thực tế: Căn cứ tổng doanh thu thực tế của toàn bộ hoạt động kinh doanh, cá nhân kinh doanh xác định số thuế TNCN phải nộp và số thuế TNCN được giảm theo quy định tại Điều 2 Nghị định 398, thực hiện các điều chỉnh, bổ sung theo quy định pháp luật.

Thứ hai, Nghị định 398 quy định chi tiết điều kiện để doanh nghiệp, tổ chức có tổng doanh thu năm 2026, 2027 không quá 10 tỷ đồng được giảm 30% số thuế TNDN phải nộp của từng kỳ tính thuế tương ứng, và cách kê khai giảm thuế TNDN, cụ thể như sau:

Một là, về đối tượng áp dụng: quy định trên áp dụng đối với các đối tượng được thành lập theo quy định pháp luật Việt Nam, bao gồm:

- Doanh nghiệp.
- Hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã.
- Đơn vị sự nghiệp.
- Tổ chức khác có hoạt động sản xuất kinh doanh có thu nhập.

Cần lưu ý, việc giảm 30% số thuế TNDN phải nộp của kỳ tính thuế năm 2026, 2027 không áp dụng đối với các doanh nghiệp được thành lập theo quy định của Luật Doanh nghiệp hình thành từ việc chia, tách doanh nghiệp sau ngày Nghị quyết 43/2026/QH16 có hiệu lực (24/08/2026), mà tổng doanh thu hằng năm của năm 2026, năm 2027 của các doanh nghiệp sau chia, tách trên 10 tỷ đồng.

Hai là, về căn cứ xác định số thuế TNDN được giảm: Số thuế TNDN được giảm của kỳ tính thuế năm 2026, năm 2027 được tính trên toàn bộ thu nhập của doanh nghiệp có kỳ tính thuế theo năm, không phân biệt phương pháp tính thuế TNDN, bao gồm cả các khoản thu nhập như: thu nhập từ hoạt động sản xuất, kinh doanh ở ngoài Việt Nam; thu nhập từ hoạt động thăm dò, khai thác khoáng sản;... Trường hợp doanh nghiệp đang được ưu đãi thuế theo quy định của Luật Thuế TNDN hoặc các luật, nghị quyết khác của Quốc hội thì số thuế TNDN được giảm theo Nghị định 398 được tính trên số thuế TNDN phải nộp sau khi đã trừ ưu đãi thuế.

Ba là, về cách kê khai giảm thuế:

- Nếu dự kiến doanh thu trong kỳ tính thuế năm 2026, năm 2027 không quá 10 tỷ đồng thì doanh nghiệp tự xác định số thuế được giảm khi tạm nộp thuế TNDN hằng quý.
- Trường hợp tổng doanh thu thực tế trong kỳ tính thuế vượt quá 10 tỷ đồng thì doanh nghiệp thực hiện kê khai, nộp đủ số tiền thuế thiếu so với số phải nộp; việc xử lý tiền chậm nộp thực hiện theo quy định tại khoản 3 Điều 24 Nghị định 252/2026/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Quản lý thuế.

Có hiệu lực kể từ ngày 29/10/2026 và áp dụng cho kỳ tính thuế năm 2026, năm 2027, Nghị định 398 được ban hành nhằm cụ thể hóa các chính sách hỗ trợ hộ kinh doanh, doanh nghiệp có quy mô doanh thu nhỏ, nguồn vốn tích lũy hạn chế và khả năng chống chịu trước biến động thị trường chưa cao. Bên cạnh những quy định đáng chú ý nêu trên, các cá nhân kinh doanh, doanh nghiệp cần lưu ý cập nhật những hướng dẫn khác được nêu tại Nghị định 398 để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của mình. Trường hợp Quý khách hàng có thắc mắc liên quan đến Nghị định 398 nói riêng, hoặc các vấn đề liên quan đến lĩnh vực thuế, tài chính nói chung, vui lòng liên hệ NHQuang&Cộng sự. Chúng tôi rất sẵn lòng cung cấp dịch vụ pháp lý để hỗ trợ Quý khách hàng.

Lưu ý:

Bài viết này chỉ nhằm mục đích cung cấp các thông tin chung và không nhằm cung cấp bất kỳ ý kiến tư vấn pháp lý cho bất kỳ trường hợp cụ thể nào.

Các quy định pháp luật được dẫn chiếu trong nội dung bài viết có hiệu lực vào thời điểm đăng tải bài viết nhưng có thể đã hết hiệu lực tại thời điểm Quý Khách hàng tiếp cận bài viết này.

Tìm hiểu thêm về NHQuang tại: